

НАРЕДБА № Е-РД-04-1 от 5 януари 2024 г.

за условията и реда за определяне размера и изплащане на средствата по договори с гарантиран резултат, водещи до енергийни спестявания в сгради – държавна и/или общинска собственост

Издадена от министъра на енергетиката и министъра на финансите, обн., ДВ, бр. 5 от 16.01.2024 г., в сила от 16.01.2024 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат:

1. условията и редът за определяне размера на планираните по бюджетите на разпоредителите с бюджет средства за изпълнение на услуги по договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори) в сгради – държавна и/или общинска собственост;

2. условията и редът за изплащане на вознагражденията по договорите с гарантиран резултат за сградите по т. 1.

(2) Определянето на размера на планираните по бюджетите на разпоредителите с бюджет средства за изпълнение на договори с гарантиран резултат в сгради – държавна и/или общинска собственост, се извършва въз основа на обследване за енергийна ефективност и издаден сертификат за енергийни характеристики, удостоверяващ актуалното състояние на енергопотреблението в сградата.

(3) Изплащането на средства по договори с гарантиран резултат в сгради – държавна и/или общинска собственост, се извършва при достигане на определено в договор с гарантиран резултат равнище на подобряване на енергийната ефективност, гарантирани енергийни спестявания или друг договорен критерий, свързан с енергийните характеристики, които осигуряват достигането на нормативно изисквания се клас на енергопотребление за сградата.

Чл. 2. (1) По реда на тази наредба се определят и изплащат средствата за изпълнение на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност, намаляване на разходите за експлоатация и поддръжка, както и други дейности, пораждащи финансови ползи, предвидени в договори с гарантиран резултат.

(2) Договорите с гарантиран резултат:

1. се сключват за изпълнението на мерки за повишаване на енергийната ефективност в сгради – държавна и/или общинска собственост, като инвестициите за реализирането на тези мерки се изплащат съгласно договореното гарантирано равнище на подобряване на енергийната ефективност или друг договорен критерий, свързан с енергийните характеристики;

2. се изпълняват от доставчици на енергийнонефективни услуги – търговци по смисъла на Търговския закон или по смисъла на законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, с предмет на дейност, включващ изпълнение на услуги по договори с гарантиран резултат;

3. гарантират резултат за получени енергийни и финансови спестявания в числов показател, който е оценен, измерен и проверен по методиката/стандартите за определяне на разхода на енергия в сградите, чл. 31, ал. 4 от ЗЕЕ.

Чл. 3. (1) Лицата по чл. 2, ал. 2, т. 2, наричани „изпълнители на ЕСКО услуги“:

1. осигуряват извършването на ЕСКО услуги, предвидени в договорите за гарантиран резултат, изцяло или частично със собствени средства, изцяло или частично със средства на възложителя, в т.ч. и такива, предоставени от национални или европейски схеми и механизми за подпомагане, и/или поемат задължение да осигурят финансирането им от трето лице;

2. носят финансовия, техническия и търговския риск за изпълнението на предвидените в договора дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност и за достигане на гарантирания с договора резултат;

3. отчитат гарантирания по договора годишен резултат чрез двустранно подписан констативен протокол.

(2) Констативният протокол по ал. 1, т. 3 се съставя веднъж годишно, считано от датата на въвеждане на обекта в експлоатация, въз основа на методика за отчитане на гарантирания резултат, която е неразделна част от договора с гарантиран резултат и е в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 18, ал. 2 от ЗЕЕ.

(3) Лицата по ал. 1 предоставят ежегодно данни за изпълнени проекти с гарантиран резултат, които включват предвидените и постигнатите икономии на енергия и финанси на Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

(4) Данните се публикуват от Агенцията за устойчиво енергийно развитие на интернет страницата ѝ.

Чл. 4. (1) Възстановяването на направената от лицата по чл. 3, ал. 1 инвестиция за изпълнение на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност, както и изплащането на дължимото по договора с гарантиран резултат вознаграждение се извършват за срока на действие на договора при отчитане на реализираната икономия на енергия, удостоверена с констативен протокол по чл. 3, ал. 2.

(2) Изплащането на дължимото по договора вознаграждение може да се извършва на тримесечие, като в края на годината се прави изравнителна вноска по договора. В случай че плащанията по тримесечия превишават размера на остойностената икономия на енергия, превишението се разпределя в договорено съотношение между страните.

(3) Гарантираната икономия на енергия се определя като разлика между нормализираното енергийно потребление, изчислено преди изпълнение на мерките за повишаване на енергийната ефективност, предвидени в договора, и гарантираното потребление на енергия в сградата след тяхното изпълнение.

(4) Когато договорът с гарантиран резултат се изпълнява за няколко сгради, общата гарантирана икономия на енергия се изчислява като сума от индивидуалните гарантирани икономии на енергия на всяка една от тях.

Глава втора
РЕД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРА НА ПЛАНИРАНИТЕ ПО БЮДЖЕТИТЕ НА РАЗПОРЕДИТЕЛИТЕ С
БЮДЖЕТ СРЕДСТВА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЕСКО УСЛУГИ ПО ДОГОВОРИ С ГАРАНТИРАН РЕЗУЛТАТ В
СГРАДИ – ДЪРЖАВНА И/ИЛИ ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ

Раздел I

Определяне на размера на планираните по бюджетите средства и осигуряване на финансиране за изпълнението на ЕСКО услуги по договори с гарантиран резултат в сгради – държавна собственост

Чл. 5. Разпоредителите с бюджет могат да планират средства за изпълнение на договор/договори с гарантиран резултат в рамките на одобрените им със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година бюджети.

Чл. 6. (1) Планирането на средствата по чл. 5 се извършва при условията на чл. 1, ал. 2, като размерът на планираните средства съответства на нормализираното енергопотребление.

(2) Планираните плащания към изпълнителите на ЕСКО услуги за възстановяване на инвестицията не трябва да надвишават договорения гарантиран резултат за енергийни и финансови спестявания – предмет на договора с гарантиран резултат.

(3) В размера на разчетените средства се включва и оскъпяване, съответстващо на размера на лихвения процент на Българската народна банка за дългосрочни инвестиционни кредити към датата на сключване на договора.

(4) Определянето на размера на средствата по договора с гарантиран резултат се извършва на база паричната равностойност на гарантираната икономия на енергия, остойностена по осреднена цена на фактурираната енергия за предходната година.

Чл. 7. Разглеждането и одобряването на средствата за изпълнение на договори с гарантиран резултат се извършва при условията и по реда на глава трета.

Чл. 8. При сключен договор/договори с гарантиран резултат разпоредителите с бюджет следва при разпределението на одобрения им със закона за държавния бюджет на Република България за съответната година бюджет ежегодно да предвиждат средства за обслужване на договора/договорите с гарантиран резултат до погасяване на задълженията към изпълнителите на ЕСКО услуги.

Раздел II

Определяне на размера на планираните по бюджетите средства и осигуряване на финансиране за изпълнението на ЕСКО услуги по договори с гарантиран резултат в сгради – общинска собственост

Чл. 9. Всяка община може да планира средства за изплащане на задължения по договори с гарантиран резултат в сгради – общинска собственост, в проекта на бюджет за съответната година след взето решение на общинския съвет.

Чл. 10. (1) Планираните плащания към изпълнителите на ЕСКО услуги за възстановяване на инвестицията трябва да отчитат обхвата на гарантирания резултат, в т.ч. реализираната икономия на енергия и други съотносими финансови ползи, предмет на договора с гарантиран резултат.

(2) В размера на разчетените средства се включва и оскъпяване, съответстващо на размера на лихвения процент на Българската народна банка за дългосрочни инвестиционни кредити към датата на сключване на договора.

(3) Определянето на размера на средствата по договора с гарантиран резултат се извършва на база договорения гарантиран резултат за енергийни и финансови спестявания.

Раздел III

Определяне на размера на планираните по бюджетите средства и осигуряване на финансиране за изпълнението на ЕСКО услуги по договори с гарантиран резултат в сгради със смесен режим на собственост – държавна и общинска

Чл. 11. (1) Планирането и осигуряването на финансиране за изпълнението на договори с гарантиран резултат в сгради със смесен режим на собственост се осъществява:

1. при условията и по реда на раздел първи – в случаите, когато държавата е собственик на по-големия дял от съсобствената сграда;

2. при условията и по реда на раздел втори – в случаите, когато общината е собственик на по-големия дял от съсобствената сграда.

(2) Когато държавата и общината притежават равни дялове от съответна сграда, финансирането се планира и осигурява при условията и по реда на раздел първи – за частта от сградата, представляваща държавна собственост, и при условията и по реда на раздел втори – за частта от сградата, представляваща общинска собственост.

Глава трета

УСЛОВИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДОГОВОРИТЕ С ГАРАНТИРАН РЕЗУЛТАТ В
СГРАДИ – ДЪРЖАВНА И/ИЛИ ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ

Раздел I

Условия за финансиране на договорите с гарантиран резултат в сгради – държавна и/или общинска собственост

Чл. 12. (1) Договорите с гарантиран резултат в сгради – държавна и/или общинска собственост, за които са планирани средства в бюджетите на разпоредителите с бюджет, се финансират при спазване на следните условия:

1. предвидените за изпълнение дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност да гарантират постигането на енергийни спестявания и издаването на сертификат за енергийна ефективност, съответстващ най-малко на изискванията за издаване на сертификат клас В;

2. предвидените за изпълнение мерки за повишаване на енергийната ефективност да бъдат изпълнени с материали, съответстващи на изискванията на Закона за техническите изисквания към продуктите;

3. предвиденият в договора с гарантиран резултат срок на изплащане на инвестицията за енергийни спестявания да бъде не по-дълъг от 20 години, а за сгради културни ценности съгласно Закона за културното наследство – 25 години.

(2) Включените в предмета на договора с гарантиран резултат възстановителни и/или съпътстващи дейности, които гарантират експлоатационната годност на мерките за повишаване на енергийната ефективност, не подлежат на финансиране по реда на ал. 1.

Раздел II

Изисквания към договорите с гарантиран резултат

Чл. 13. Договорите с гарантиран резултат, подлежащи на финансиране по реда на тази наредба, включват следните етапи – етап на предварително проучване, същински етап и етап на обслужване на договора.

Чл. 14. (1) Етапът на предварително проучване включва анализ на резултатите от извършено обследване за енергийна ефективност.

(2) Когато изпълнителят на ЕСКО услуги не приеме резултатите от извършено предходно обследване, той може да направи ново обследване по реда на чл. 43 от ЗЕЕ, което да се изплаща в рамките на срока на действие на договора с гарантиран резултат.

Чл. 15. (1) Същинският етап на изпълнение на договора с гарантиран резултат включва:

1. изработване или възлагане от изпълнителя на ЕСКО услуги на изработване на инвестиционен проект, въз основа на който се издава разрешение за строеж, когато такова е необходимо, при спазване изискванията на Закона за устройство на територията (ЗУТ) и действащите подзаконовни нормативни актове за проектиране на системи, инсталации и съоръжения;

2. изпълнение на инвестиционния проект при спазване изискванията на ЗУТ и действащите подзаконовни нормативни актове.

(2) Същинският етап се основава на приети от възложителя резултати от предварителния етап.

Чл. 16. Етапът на обслужване на договора с гарантиран резултат включва:

1. текущ и периодичен мониторинг, систематизиране и отчитане на резултати за гарантираната с договора с гарантиран резултат икономия на енергия;

2. възстановяване на направената от изпълнителя на ЕСКО услуги инвестиция и заплащане на дължимото ѝ възнаграждение при отчитане на оценената, измерена и проверима икономия на енергия;

3. определяне на условията и реда за експлоатация на съответната сграда с цел постигане на гарантираната в договора с гарантиран резултат икономия на енергия.

Чл. 17. Договорите с гарантиран резултат, подлежащи на финансиране при условията и по реда на тази наредба, съдържат най-малко параметрите по чл. 73, ал. 3 от Закона за енергийната ефективност, както и:

1. числени стойности за:

а) интегрираната енергийна характеристика на сградата преди и след изпълнение на мерките;

б) актуалното енергопотребление преди изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност;

в) нормализирано енергопотребление;

г) енергопотребление след въвеждане на мерките за повишаване на енергийната ефективност;

д) гарантираните енергийни и финансови спестявания за сградата;

е) екологичен еквивалент (емисии въглероден диоксид) на спестената енергия;

2. план за въвеждане на мерките за повишаване на енергийната ефективност, предписани в доклада от обследването за енергийна ефективност за сградата;

3. методика за мониторинг, систематизиране и отчитане на резултатите вследствие изпълнението на договора с гарантиран резултат;

4. начин на изплащане на инвестицията и/или възнагражденията на лицата по чл. 3, ал. 1;

5. цени на енергоносителите, валидни към момента на сключване на договора, без и с начислен данък върху добавената стойност (ДДС), както и топлина на изгаряне на използвани първични енергоносители и/или характеристики на преобразувани енергоносители;

6. технически спецификации и подробни количествено-стойностни сметки за предлаганите мерки за повишаване на енергийната ефективност, както и времеви график за тяхното изпълнение;

7. обща стойност на договора без и с начислен ДДС и разбивка на необходимата инвестиция за изпълнение на мерките за повишаване на енергийната ефективност и на необходимата инвестиция за изпълнение на възстановителните, строително-монтажните и ремонтните дейности за гарантиране на експлоатационната годност на мерките за повишаване на енергийната ефективност;

8. условия, ред и периодичност на възстановяване на инвестицията и изплащане на дължимото на изпълнителя по договора с гарантиран резултат възнаграждение по погасителен план;

9. клаузи за неустойки при неизпълнения на задължения на всяка от страните;

10. прост срок на откупуване на инвестицията по договора, срок на изплащане на инвестицията по договора и срок на действие на договора;

11. механизъм за определяне и актуализация на размера на ежегодното обслужване при промяна в цените на енергията.

Глава четвърта **РЕД ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА ПО** **ДОГОВОРИ С ГАРАНТИРАН РЕЗУЛТАТ**

Чл. 18. (1) Гарантираният резултат на енергийни спестявания се определя чрез методика за измерване и/или оценка на потреблението преди и след прилагане на мерките за повишаване на енергийната ефективност, изпълнени по договора с гарантиран резултат, като се извършва коригиране, предвид въздействието на външните условия и допълнителни фактори, които влияят върху енергийното потребление на съответната сграда.

(2) За целите на отчитане на гарантираните енергийни спестявания и проверка за вярност на отчетените резултати изпълнителите на ЕСКО услуги, които изпълняват договори с гарантиран резултат, подлежащи на финансиране по реда на тази наредба, разработват методиката по ал. 1 в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 18, ал. 2 от ЗЕЕ.

Чл. 19. Инвестициите и възнагражденията за ЕСКО услуги по договори с гарантиран резултат, извършени от изпълнителите на ЕСКО услуги по реда на тази наредба, се възстановяват, съответно изплащат, при отчитане на реализираните икономии на енергия.

Чл. 20. Оценената, измерената и доказаната от изпълнителите на ЕСКО услуги икономия на енергия се остойностява ежегодно по ред, предвиден в методиката за отчитане на гарантирания резултат.

Чл. 21. (1) Изпълнителят на ЕСКО услуги ежегодно представя на собственика на сградата – възложител по договора, доклад за мониторинг, систематизиране и отчитане на гарантирания резултат.

(2) Докладът по ал. 1 се съставя преди констативния протокол по чл. 3, ал. 2 и се прилага към него.

Чл. 22. Общият размер на финансовите разходи, отразени в констативния протокол по чл. 3, ал. 2, и фактурите за извършените през съответната година плащания е база за планиране на необходимите средства за обслужване на сключения договор с гарантиран резултат за следващата финансова година.

Чл. 23. (1) Когато отчетената икономия на енергия, отразена в констативния протокол, е по-голяма от гарантираната, паричната равностойност на разликата, изчислена чрез цените на енергията, използвани при определянето на размера на договора, не подлежи на връщане в държавния бюджет и се разходва целево за заплащане по договора като авансова вноска за следващата година.

(2) Когато отчетената икономия на енергия е по-малка от гарантираната, финансовият риск е за сметка на изпълнителя на ЕСКО услугата.

Чл. 24. (1) Контролът по изпълнение на сключенияте договори с гарантиран резултат се извършва от съответния разпоредител с бюджет.

(2) Разпоредителите с бюджет предоставят информация на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие за изпълнените през предходната година договори с гарантиран резултат по реда на наредбата по чл. 70 от ЗЕЕ.

Глава пета **УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПЛАЩАНЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ЗА ИЗВЪРШЕНИ ЕНЕРГИЙНОЕФЕКТИВНИ УСЛУГИ** **ПО ДОГОВОРИ С ГАРАНТИРАН РЕЗУЛТАТ ЧРЕЗ СМЕТКИТЕ ЗА ДОСТАВЕНАТА ЕНЕРГИЯ ИЛИ ПРИРОДЕН** **ГАЗ**

Чл. 25. (1) Собствениците на сгради – държавна и/или общинска собственост, които сключват договор с гарантиран резултат, могат да договорят разсрочено плащане на енергийноефективни услуги чрез сметките за доставената енергия или природен газ със:

1. енергийно предприятие, доставящо енергия или природен газ на краен клиент, което предоставя на същия клиент и енергийноефективна услуга;

2. изпълнителя на договор с гарантиран резултат и енергийното предприятие, доставящо енергия или природен газ на краен клиент чрез тристранен договор за уреждане на заплащането на задълженията;

3. финансиращи институции, които предлагат финансиране на енергийноефективни услуги, и енергийно предприятие, доставящо енергия или природен газ за събиране и изплащане стойността на предоставените енергийноефективни услуги чрез тристранен договор за уреждане на заплащането на задълженията.

(2) Енергийноефективните услуги по договора по ал. 1 не може да включват инсталирането на отоплителни инсталации на природен газ при подмяна на инсталации на течни горива от нефтен произход.

(3) Енергийното предприятие събира сумите за разсроченото плащане и ги превежда на лицето, предлагащо енергийноефективни услуги, или финансиращата институция, на месечна база, в съответствие с условията на договора.

(4) Ежегодно въз основа на остойностяването на оценената, измерената и доказаната от изпълнителите на договорите с гарантиран резултат икономия на енергия при необходимост се извършва корекция на дължимата сума.

(5) Сумите за разсроченото плащане се показват като отделен ред във фактурите за енергия. Фактурите трябва да предоставят ясна разбивка на потреблението на енергия и свързаните суми за погасяване в съответствие с условията на договора за разсрочено плащане.

(6) Енергийното предприятие може да договори с доставчика на енергийноефективна услуга и с крайния клиент – собственик на сграда – държавна и/или общинска собственост, да отчита постигнатите енергийни спестявания от резултата

на енергийноэффективната услуга за изпълнение на индивидуалните си цели по чл. 14а от Закона за енергийната ефективност в качеството му на задължено лице.

(7) Енергийното предприятие предоставя информация на изпълнителния директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие за сключените договори по реда на наредбата по чл. 70 от ЗЕЕ.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Гарантирани енергийни спестявания“ е общото количество спестена енергия, определено чрез измерване и/или изчисляване преди и след прилагането на една или повече мерки за повишаване на енергийната ефективност, при отчитане на външните климатични условия и вътрешни за сградата фактори, които комплексно влияят на енергийното ѝ потребление.

2. „Договор с гарантиран резултат“ е финансов инструмент за енергийни спестявания, при който инвестициите за осъществяване на дейностите и мерките за повишаване на енергийната ефективност се изплащат от договорените енергийни и финансови спестявания.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Тази наредба отменя Наредба № РД-16-347 от 2 април 2009 г. за условията и реда за определяне размера и изплащане на планираните средства по договори с гарантиран резултат, водещи до енергийни спестявания в сгради – държавна и/или общинска собственост (ДВ, бр. 28 от 2009 г.).

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 73, ал. 8 от Закона за енергийната ефективност.

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.